

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Maj-juni, 24/25
Institution	Herning HF & VUC
Uddannelse	Hf, 2-årigt
Fag og niveau	Religion B
Lærer(e)	Anne Mette Maarup Hygum
Hold	24ReB21

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Teori-fænomenologi-metode
Titel 2	Islam og fundamentalisme
Titel 3	Buddhisme
Titel 4	Kristendom inkl. værklæsning af Apostlenes Gerninger
Titel 5	Senmoderne religiøsitet og asatro
Titel 6	Særligt religionsfagligt emne: Konversion

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 1	Teori-fænomenologi-metode
Indhold	Motzfeldt, Dorte Thelander: "Religion: Teori – fænomenologi – metode", Systime ○ <u>Religion og religionsfagets teori</u> ○ <u>Hvad kan religionsfaget bruges til</u> ○ <u>Forskellige kategorier af religion</u> ○ <u>Videnskabelige teorier om religion</u> ○ Den grønlandske skabelsesmyte: https://religionb.systime.dk/?id=148#c336 ○ Andamanernes skilpaddedans: https://religionb.systime.dk/?id=143#c302 ○ <u>Religionskritik</u> Haaning, Katrine og Laursen, Søren Korshøj (red): "Religionsportalen", Systime: - <u>Michael Rothstein: Religion er et socialt og kulturelt fænomen</u>, Danskernes religiøsitet i tal: https://grundbogentilreligionc.systime.dk/?id=280 Thilde Thordahl Andersen, "Danskernes komplekse tro: Seks måder at være (ikke)religiøs på", Kristeligt Dagblad, 2019 https://www.kristeligt-dagblad.dk/kirke-tro/saadan-er-danskernes-religioesitet-danskernes-komplekse-tro-seks-maader-vaere Phil Zuckerman, Deadline, DR: https://www.youtube.com/watch?v=n9vc7v7em_4 Fire sociologiske teorier om religiøsitet: https://grundbogentilreligionc.systime.dk/index.php?id=196 Carsten Lykke-Kjeldsen, Bodil Junker Pedersen, Tine Markvard Rask, Tine Overlund Roost og Hans Wagne: "Begrebsnøglen til religion – teori og metode", Systime: • <u>Myter Begrebsnøglen til religion – teori og metode (systime.dk)</u> • https://begrebsnoeglentilreligion.systime.dk/?id=149#c552 • <u>Ritualtyper Begrebsnøglen til religion – teori og metode (systime.dk)</u> <u>Den religiøse virus</u> (48 min) DR2, 2009 <u>Kritik af religion har igen fået betydning i det 21. århundrede</u>, Kristeligt Dagblad, 24. maj 2016
Omfang	Ca. 8 moduler af 90 minutters varighed Omfang: ca. 30 sider.

Særlige fokuspunkter	Indefra- og udefra synsvinkel Den religiøse aktør Religion som kulturforståelse Fire sociologiske teorier om religiøsitet: - Deprivation - Socialisation - Rational choice - Identitetsdannelse og religion Monoteisme, polyteisme, panteisme, synkretisme Ninian Smarts syv dimensioner Den fænomenologiske- og sociologiske metode Mytetyper og myteteori Den grønlandske skabelsesmyte Ritualer og ritualteori – herunder overgangsritualet Religionskritik ved Nietzsche, Freud og Marx Den nye ateisme Helligt versus profant
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/portfolio/individuel-, par- og gruppearbejde/

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 2	Islam og fundamentalisme
Indhold	Esben Andreasen m.fl.: Religion og kultur, Systime, 2006: s. 175-178; 182-184 Jens Forman: Muslimernes Religion, Systime, 2009: s. 35; 42-43; 49-55 Lene Madsen m.fl.: Grundbogen til Religion C, Systime, 2012, s. 114-115. Ritualtyper: Ritualtyper Ritualtyper Begrebsnøglen til religion – teori og metode (systime.dk) Ritualteori (Van Gennep, Eliade) Ritualteori – funktionalistisk Begrebsnøglen til religion – teori og metode (systime.dk) Ritualteori – fænomenologisk Begrebsnøglen til religion – teori og metode (systime.dk) Konversion: https://begrebsnoeglentilreligion.systime.dk/?id=143 Hanne Følner og Bente Lund: Fundamentalisme i kristendom og islam, Systime, 2012: 11-14; 21-23; 213-214; 215-219

	Rudolf Peters: Jihad-former (i Jens Forman: Muslimernes Religion, s. 109-110) Osama bin Ladens krigserklæring (i Jens Forman: Muslimernes Religion, s. 111-112) Koranuddrag: 5:6 (om salat); 2:183-186 (om sawm); 2:190-193; 9:5; 60:8 (om jihad) Jens Forman: Islam og muslimerne, Systime, 2011, s. 42-43: Hajj oversigt og program Abdul Halid Mahmud: Og underkastelsen under Gud er: monoteismen, fra Wulff Pedersen: Islam – tekster og stemmer fra den muslimske verden, Gyldendal, 1980 Leopold Weiss: Foran Kabaen https://www.religion.dk/islam/islam-i-danmark Lones søn døde for islamisk stat, Berlingske, 2016 Jesper Termansen: Den bogstavtro muslim kan ikke adskille sig fra sharia, Berlingske, 2007 Morten Rasmussen: Hizb-ut-Tahrir er en sekt, Kristeligt Dagblad, 27. oktober, 2001. Laura Elisabeth Lind: Islam har gjort mig til et bedre menneske', Kristeligt Dagblad, 13. juli, 2009. Abdul Wahid Pedersen: Den lange vej hjem Klassisk og moderne islam (systime.dk) Dokumentar: 5 skarpe om islam. Hajj 2022: Muslims travel to Mecca, Mount Arafat for pilgrimage USA TODAY Dokumentar: Min bror er terrorist (22:00-32:00 min.), DR2, 2014 Dokumentar: Victors hellige krig, TV2, 2016. Dokumentar: So f...ing special i USA (3), 2013
Omfang	Ca. 16 moduler af 90 minutters varighed Omfang: ca. 85 sider
Særlige fokuspunkter	Muhammed – Islams grundlæggelse og tidlige historie Koranen og Hadith

	De 5 søjler samt centrale trosartikler – belyst ved Koran-uddrag Sunni og Shia Islams udbredelse Sharia Fænomenologisk ritualteori: - Podemann Sørensens ritual-myte model - Eliade: helligt og profant; hierofani, axismundi Jihad – Den store, den lille, og den globale Jan Hjärpes fire idealtyper: fundamentalisme, traditionalisme, sekularisme og modernisme Fundamentalisme i kristendom og islam Fundamentalisme som begreb Steve Bruce: Kendetegn ved fundamentalisme Islam – fortsat med fokus på fundamentalisme og fundamentalistiske muslimers syn på hhv. koranen og demokratiet. Sekularisering Fundamentalisme i Danmark Nyfundamentalisme Konversion Lewis Rambos konversionsteori Fire sociologiske teorier om religiøsitet: - Deprivation - Socialisation - Rational choice - Identitetsdannelse og religion
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/portfolio/individuel-, par- og gruppearbejde/ diskussion og debat/

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 3	Buddhisme
Indhold	Esben Andreasen m.fl.: Religion og kultur - en grundbog, Systime, 2002: s. 39-40; 60-61. Lene Madsen m.fl.: Grundbogen til religion C, Systime, 2012: s. 153-155 Lene Højholt: Buddhas Lære, Gyldendal, 2005: s. 12-15; 22; 24-30; 30-35; 62-63; 68-71; 75-78; 79-80; 1. Buddhalegenden 2. Benarestalen 12. Boddhisattvaens ekspempel og kollektiv frelse (Teksterne ovenfor er fra Lene Højholt: Buddhas Lære).

	Hvem er Dalai Lama: https://www.religion.dk/buddhisme/2008-03-18/hvem-er-dalai-lama 8.1 Buddhismens historie i Vesten: https://buddhisme.systime.dk/index.php?id=183 Konvertit- og immigrantbuddhisme: 8.2 Praksis særlig for buddhisme i Vesten. Immigrantbuddhisme og konvertitbuddhisme https://buddhisme.systime.dk/?id=183 Interview med en dansk buddhistisk nonne: https://buddhisme.systime.dk/?id=213 Morten blev buddhist som 21-årig: https://www.dr.dk/mitliv/morten-blev-buddhist-som-21-aarig-foer-var-jeg-hurtig-til-skyde-skylden-paa-andre Interaktivt livshjul: Det buddhistiske livshjul Interview om meditation: http://www.youtube.com/watch?v=PvPXHHITqkI Er vi blevet google-buddhister: https://www.dr.dk/undervisning/religion/buddhisme Dokumentar: Buddha og milliardæren: https://www.dr.dk/undervisning/religion/buddhisme Dokumentar: 5 skarpe om buddhismen: https://www.dr.dk/undervisning/religion/5-skarpe Buddhisme introduktion med Religionsnorden: https://www.youtube.com/watch?v=dhSu7o3A-Aw Film: Little Buddha (uddrag: Buddhalegenden), 1993. Dokumentar: De skrev historie – Dalai Lama
Omfang	Ca. 13 moduler af 90 minutters varighed Omfang: ca. 75 sider
Særlige fokuspunkter	Introduktion til buddhisme Buddhalegenden Buddhas lære - Dharma Karma og samsara De fire ædle sandheder De fem skandhaer Den ædle 8-leddede vej Buddhistiske retninger: Hinayana, Mahayana. Sanghaen – munkenes forhold og levevis Tibets historie

	Religiøse og politiske forhold i Tibet Tibetansk buddhisme (Vajrayana) Levende boddhisattvaer, lamaer Tantra og meditation Dalai Lama Buddhisme i Vesten Konversion Konvertitbuddhisme og immigrantbuddhisme Melford Spiro: karmisk, nirvanisk, apotropæisk buddhisme
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/portfolio/individuel-, par- og gruppearbejde/ diskussion og debat

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 4	Kristendom inkl. værklæsning af Apostlenes Gerninger
Indhold	Esben Andreasen m.fl.: Religion og kultur, Systime, 2009: s. 144-154; 157-162 Lene Madsen m.fl.: Grundbogen til Religion C, Systime, 2012, s. 12-15. <i>Den kristne grundmyte</i> ved Kristendommen basis 1 Religionsnøden, YouTube Det kristne liv rituelt set https://religionb.systime.dk/?id=143 Tilfangetagelsen af Jesus i Markus, Matthæus og Lukas: Markus 14, 43-52; Matthæus 26, 47-56; Lukas 22, 47-53 Lukas 10: Den barmhjertige samaritaner Værklæsning: Apostlenes Gerninger Jannie Le Moigne: Den Karismatiske Leder. www.religion.dk , 2015 Max Weber: Udvalgte tekster – Om det karismatiske herredømme, Hans Reitzels Forlag, 2003, s. 314-315. Max Weber: Udvalgte tekster – Rutinisering af karisma, Hans Reitzels Forlag, 2003, s. 185-187. Karismatisk ledelse og rutinisering af karisma: https://begrebsnoeglentilreligion.systime.dk/?id=140

	Religiøse fællesskaber: https://begrebsnoeglentilreligion.systime.dk/?id=158 James Beckfords teori om religiøse grupper: https://begrebsnoeglentilreligion.systime.dk/?id=158 Marie Vejrup Nielsen, 2019, ”Hvor mange af Danmarks kristne er ikke medlemmer af folkekirken?” https://www.religion.dk/hvor-mange-af-danmarks-kristne-hoerer-til-udenfor-folkekirken Luther og Reformationen: Reformationen og bruddet med den katolske kirke KS-bogen (forlagetcolumbus.dk) Præsten der ikke tror på gud. Kristeligt Dagblad, 2003. Ingrid M. Schmidt: Sogn søger troende præst, DR Nyheder, 2013 Manuel Vigilius: Mig, Gud og Mig, Ud og Se, 2004. https://www.kristendom.dk/hvilke-former-protestantisme-findes-der Dokumentar, DR 2014: Fem skarpe om Jesus: 5 skarpe om Jesus Dokumentar, DR 2013: Fem skarpe om Luther Dokumentar, 'Massakren i Jonestown - historiens største masseselv mord': https://mitcfu.dk/mm/player/?copydan=020706182250 Dokumentar, DR Kultur, Apostelen Paulus https://hval.dk/mitCFU/mm/player/?copydan=321406081715 Dokumentar, DR: Skal Stat og Kirke skilles ad? https://hval.dk/mitCFU/mm/player/?copydan=011812062155
Omfang	Ca. 24 moduler af 90 minutters varighed Omfang: ca. 110 sider
Særlige fokuspunkter	Traditionalisme og modernisme Den kristne grundmyte: skabelses-, problem- og løsningsmyten Kosmogoniske og kosmologiske myter Kaos – kosmos Den gamle- og nye pagt Israel på Jesu tid; den historiske og kristne Jesus De fire evangelier med fokus på deres Jesusbilleder Kristendommens grundlæggelse: - Jesus og opgøret med loven og de jødiske autoriteter - Næstekærlighed: Det dobbelte kærlighedsbud og Den gyldne regel - Jesu død og genopstandelse: Den nye pagt. Frelse.

	- Disciplene og Helligånden - Paulus og den tidlige kristendom - Døb og Nadver - Dåben som overgangsritual Kristendommens historiske udvikling Kristendommens hovedretninger Luther og reformationen Kristendom i en moderne kontekst Bultmann og afmytologisering Religion i det senmoderne samfund Sekularisering Folkekirkens rolle i dag Kristne retninger uden for Folkekirken Myter og ritualer: - Overgangsritualer: Van Gennep - Kosmogoni, antropogoni, eskatologi Værkslæsning: Apostlenes Gerninger - Helligånden - Dåben - Kristendommen som universel religion - Karismatisk ledelse og rutinisering af karisma - Peters rolle - Religiøse grupper / sekter (social kontrol) - Minoritet/majoritet - Paulus' konversion - Paulus' rolle i den tidlige kristendom Konversionsteori Karismatisk ledelse Religiøse fællesskaber: kirke, sekt, kult og denomination. Beckford om religiøse grupper Oplæg om nyere protestantiske retninger Ekskursion og feltarbejde til Gødstrup hospitalskirke
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/portfolio/individuel-, par- og gruppearbejde/ diskussion og debat/ fremlæggelser/ ekskursion og feltarbejde til Gødstrups hospitalskirke

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 5	Senmoderne religiøsitet og asatro
Indhold	Fakta om religion i det senmoderne samfund: https://grundbogentilreligionc.systime.dk/?id=279

	"Samfund, individ og religion" i: Senmoderne religiøsitet i Danmark af Birgit Andersen, Vinni Bøgelund m.fl. Systime 2008 s. 7-11 "Asatro: Harreskovens Blótgilde" i: Senmoderne religiøsitet i Danmark af Birgit Andersen, Vinni Bøgelund m.fl. Systime 2008 s. 16-28 Den nordiske skabelsesmyte fra: Nordiske myter og sagn. Vilhelm Grønbechs gendigtning, 1927. Goderingens trosgrundlag: http://www.asatrofaellesskabet.dk/Indhold/Index.html "Case" i "Senmoderne religiøsitet i Danmark", s. 29-31 Knæsætning: http://asatrosamling.dk/asatro-riter/knaesaetning/ Ynglingeindvielse: http://asatrosamling.dk/asatro-riter/ynglingeindvielse/ Harreskovens Blótgildes bryllupsceremoni: http://www.blotgilde.dk/index.php?side=Bryllup&menu=Aktiviteter&sub=Ceremonier "Jævn døgnslót i Harreskoven", i "Senmoderne religiøsitet i Danmark", s. 39-41 Casper Lindblad Andresen: Asatroende – jeg er ikke én, der bare leger ikke viking: https://www.religion.dk/religion.dk/asatroen-er-min-religion-ikke-et-rollespil Dokumentar: Hedninge på høje hæle, DR2, 2006 Dokumentar: Tro til salg, DR2, 2022
Omfang	Ca. 9 moduler af 90 minutters varighed Omfang: ca. 40 sider.
Særlige fokuspunkter	Senmoderne religiøsitet: - De tre samfundstyper: traditionelle, moderne og senmoderne - Giddens teori om det senmoderne samfund og individet: dynamisk og refleksiv - Senmoderne religiøsitet - Individualisme - Globalisering - Sekularisering - Afsekularisering - Fortryllelse – genfortryllelse – affortryllelse - Den religiøse aktør - Pluralisme - Polarisering - Eklekticisme/synkretisme - Institutionaliseret- og ikke-institutionaliseret religion

	Myter og ritualer: - Kosmogoni, antropogoni, teogoni, eskatologi - Mytiske træk - Ætiologi - Overgangsritualer: Van Gennep - Podemann Sørensens ritual-myte-model - Oftring og offertyper Senmoderne asatro: - Den senmoderne asatros historie og organisering - Grølheims drøm - Harreskovens blotgilde - Forn Sidr - Nordisk mytologi: skabelsesberetningen, menneskets skabelse, ragnarok - Guderne og magterne - Animisme - Kilder: Ældre og yngre Edda, Hávamál - Etik – den rette handling - Guder og Gydjer - Blót - Overgangsritualer i asatroen - Religiøse fællesskaber - Konversion
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/portfolio/individuel-, par- og gruppearbejde/ diskussion og debat / elevpræsentationer

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 6	Særligt religionsfagligt emne: Konversion
Indhold	Konversion har været et gennemgående emne, som vi har arbejdet med i alle forløb og omfanget er dækket i de ovenstående forløbsbeskrivelser. Vi har primært arbejdet med Lewis Rambo. Derudover har der også været inddraget Mogens Mogensen - det er med afsæt i nogle gamle undervisningsnoter, så hans seks punkter gengives her: - Intellectuel konversion: Søgen efter svar på livets store spørgsmål. - Mystisk konversion: På baggrund af en mystisk oplevelse, åbenbaring mv. - Eksperimentel konversion: Afprøvning af forskellige teknikker, metoder mv. - Følelsesmæssig konversion: Gennem kontakt, omsorg og opmærksomhed i religiøse grupper.

	- Vækkelsesmødekonsersion: Fællesskabsfølelse og fælles religiøse oplevelser, fx gennem deltagelse i ritualer. - Tvungen konsersion: Gruppepres eller værre som fx hjernevask. Der har især været arbejdet med konsersion i forbindelse med: Kristendom: Paulus' konsersion i ApG. Islam: Konvertitter der har valgt den fundamentalistiske form af islam. Buddhisme: Vesterlændinge der konverterer til buddhisme (konvertitbuddhister), typisk den tibetanske. Moderne asatro: Konversionshistorier fra personer, der er blevet asatroende.
--	--

[Retur til forside](#)